

**კვალიფიციური ელექტრონული შტამპისა და ორგანიზაციის ავთენტიფიკაციის
სერტიფიკატის გაცემისა და მომსახურების ზოგადი წესები და პირობები**

თავი I

ზოგადი დებულებები

მუხლი 1. მიზანი

1. კვალიფიციური ელექტრონული შტამპისა და ორგანიზაციის ავთენტიფიკაციის სერტიფიკატის გაცემისა და მომსახურების ზოგადი წესები და პირობები (შემდგომში - წესები და პირობები) წარმოადგენს კვალიფიციური ელექტრონული შტამპისა და ორგანიზაციის ავთენტიფიკაციის სერტიფიკატის გაცემისა და მოხმარების ძირითადი რეგულაციების აღწერას.
2. სერტიფიკატის გაცემა რეგულირდება საქართველოს კანონმდებლობითა და შემდეგი ინდივიდუალურ-ადმინისტრაციული აქტებით:
 - ა) „საჯარო სამართლის იურიდიული პირის - სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს მიერ კვალიფიციური ელექტრონული შტამპისა და ორგანიზაციის ავთენტიფიკაციის სერტიფიკატების გაცემისა და მომსახურების პოლიტიკა“ (შემდგომში - პოლიტიკა), კვალიფიციური ელექტრონული შტამპის სერტიფიკატთან მიმართებით ეფუძნება QCP-1-qscd პროფილის მოთხოვნებს (იდენტიფიკატორი 0.4.0.194112.1.3), ხოლო ავთენტიფიკაციის სერტიფიკატთან მიმართებით - NCP+ პროფილის მოთხოვნებს (იდენტიფიკატორი 0.4.0.2042.1.2).
 - ბ) „სანდო და კვალიფიციური სანდო მომსახურების მიწოდების, კრიპტოგრაფიული გასაღებების შექმნის, გაცემისა და მასთან დაკავშირებული მომსახურებების გაწევის შინაგანაწესი“ (შემდგომში - შინაგანაწესი) (დოკუმენტის იდენტიფიკატორია 1.3.6.1.4.1.37733.10.1.2.3.2).
3. პოლიტიკის უნიკალური იდენტიფიკატორია:
 - ა) კვალიფიციური ელექტრონული შტამპის სერტიფიკატთან მიმართებით: 1.3.6.1.4.1.37733.10.7.1.1.0;
 - ბ) იურიდიული პირის ავთენტიფიკაციის სერტიფიკატთან მიმართებით: 1.3.6.1.4.1.37733.10.8.1.1.0.
4. ამ მუხლში მითითებული ყველა დოკუმენტი ქვეყნდება მისამართზე: <https://id.ge/pki>.

მუხლი 2. ტერმინთა განმარტება

წინამდებარე დოკუმენტი იყენებს „ელექტრონული დოკუმენტის და ელექტრონული სანდო მომსახურების შესახებ“ საქართველოს კანონის ტერმინებს. დამატებითი ტერმინები განმარტებულია სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოში (შემდგომში - სააგენტო) დამტკიცებული სანდო და კვალიფიციური სანდო მომსახურების მიწოდების, კრიპტოგრაფიული გასაღებების შექმნის, გაცემისა და მასთან დაკავშირებული მომსახურებების გაწევის შინაგანაწესით.

მუხლი 3. სანდო მომსახურების მიმწოდებლის საკონტაქტო ინფორმაცია

1. ინფორმაცია სანდო მომსახურების მიმწოდებლის შესახებ: სსიპ - სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტო (მისამართი: სანაპიროს ქ. N2, 0114, თბილისი, საქართველო; ტელეფონი: (+995 32) 240 10 10; ელფოსტა - online@sda.gov.ge; ვებგვერდი - www.sda.gov.ge).
2. სერტიფიკატის გაუქმება შესაძლებელია განცხადების საფუძველზე სანდო მომსახურების მიმწოდებლისთვის უშუალოდ ან დისტანციურად მიმართვის გზით, სააგენტოს სტრუქტურულ ერთეულთან, დისტანციური მომსახურების სამსახურისთვის მიმართვის გზით - სააგენტოს ვებგვერდზე განთავსებული განაცხადის წარდგენის გზით.

მუხლი 4. დოკუმენტის მართვა

1. ამ დოკუმენტის მიზნებისთვის, დოკუმენტის მართვა გულისხმობს მის პერიოდულ (სულ მცირე, წელიწადში ერთხელ) განხილვას და, საჭიროების შემთხვევაში, მასში ცვლილების შეტანას.
2. წინამდებარე დოკუმენტის პირველი მუხლის მე-4 პუნქტით მითითებულ ვებგვერდზე ქვეყნდება წესებისა და პირობების ყველა ცვლილების პროექტი, დოკუმენტში შესული ყველა ცვლილება და მათი შესაბამისი კოდიფიცირებული ვერსია.
3. მომსახურების ზოგად წესებსა და პირობებში ცვლილების შეტანამდე არაუგვიანეს 30 დღისა სანდო მომსახურების მიმწოდებელი აქვეყნებს ცვლილებების პროექტს. აღნიშნულ პერიოდში დაინტერესებულ მხარეებს საშუალება აქვთ, ცვლილებების პროექტთან დაკავშირებული შენიშვნები წერილობით მიაწოდონ სანდო მომსახურების მიმწოდებელს.
4. წინამდებარე დოკუმენტი კოდიფიცირებული ფორმით (ყველა ცვლილების ასახვით) ქვეყნდება ელექტრონული ფაილის სახით, PDF ფორმატში, რომელიც მოწმდება შესაბამისი უფლებამოსილი პირის კვალიფიციური ელექტრონული ხელმოწერით ან/და სააგენტოს კვალიფიციური ელექტრონული შტამპით.

მუხლი 5. კვალიფიციური ელექტრონული შტამპისა და ორგანიზაციის ავთენტიფიკაციის სერტიფიკატები და მათი მოთხოვნის წესი

1. კვალიფიციური ელექტრონული შტამპის სერტიფიკატი სანდო მომსახურების მიმწოდებლის მიერ გაიცემა შემდეგი სახის კვალიფიციური ელექტრონული შტამპის შექმნის სამუალებებზე:

- ა) განმცხადებლის მიერ წარდგენილ კვალიფიციური ელექტრონული შტამპის შექმნის საშუალებაზე;
- ბ) განმცხადებლის ინფრასტრუქტურაში ინტეგრირებულ კვალიფიციური ელექტრონული შტამპის შექმნის საშუალებაზე;
- გ) სააგენტოს მიერ გაცემულ კვალიფიციური ელექტრონული შტამპის შექმნის საშუალებაზე;
- დ) სააგენტოს ინფრასტრუქტურაში ინტეგრირებულ კვალიფიციური ელექტრონული შტამპის შექმნის საშუალებაზე.

2. კვალიფიციური ელექტრონული შტამპის სერტიფიკატი გაიცემა მხოლოდ სუბიექტზე. დაუშვებელია სერტიფიკატის გაცემა სუბიექტის სტრუქტურულ ერთეულზე.
3. კვალიფიციური ელექტრონული შტამპის სერტიფიკატის დანიშნულებაა ელექტრონულ დოკუმენტებზე კვალიფიციური ელექტრონული შტამპის შექმნა.
4. იურიდიული პირის ავთენტიფიკაციის სერტიფიკატი წარმოადგენს კრიპტოგრაფიული გასაღებების სერტიფიკატს და მისი დანიშნულებაა ელექტრონულ სისტემებში სუბიექტის მტკიცე რჩმუნებით იდენტიფიკაცია და ავთენტიფიკაცია, მასთან უსაფრთხო კავშირის დამყარების და ინფორმაციის უსაფრთხოდ გაცვლის უზრუნველყოფის მიზნით. სააგენტოს ინფრასტრუქტურაში ინტეგრირებული კვალიფიციური ელექტრონული შტამპის შექმნის სამუალების შემთხვევაში, იურიდიული პირის ავთენტიფიკაციის სერტიფიკატი გაიცემა ცალკე ელექტრონულ მატარებელზე, რომელსაც გასცემს სანდო მომსახურების მიმწოდებელი. ყველა სხვა შემთხვევაში იურიდიული პირის ავთენტიფიკაციის სერტიფიკატი გაიცემა იმავე მოწყობილობაზე (სუბიექტის მიერ წარმოდგენილ სუბიექტის მოწყობილობაზე, სააგენტოს მიერ გაცემულ სუბიექტის მოწყობილობაზე, განმცხადებლის ინფრასტრუქტურაში ინტეგრირებულ სუბიექტის მოწყობილობაზე).
5. დაუშვებელია იურიდიული პირის ავთენტიფიკაციის სერტიფიკატის მოთხოვნა კვალიფიციური ელექტრონული შტამპის სერტიფიკატისაგან დამოუკიდებლად.
7. ამ მუხლით განსაზღვრული მომსახურების მიზნებისთვის მარეგისტრირებელ ორგანოს წარმოადგენს სააგენტოს ის სტრუქტურული ან/და ტერიტორიული ერთეული, ასევე, მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად სააგენტოს მიერ დელეგირებული უფლებამოსილების ფარგლებში მოქმედი პირი, რომელიც უზრუნველყოფს სერტიფიკატის გაცემისა და/ან გაუქმების შესახებ განცხადების მიღებასა და დამუშავებას.
8. სუბიექტი, კვალიფიციური ელექტრონული შტამპის და იურიდიული პირის ავთენტიფიკის სერტიფიკატის გაცემის მოთხოვნით, განცხადებით მიმართავს სააგენტოს.
9. სანდო მომსახურების მიმწოდებლის მიერ გაცემული სუბიექტის მოწყობილობის (რომელზეც ერთხელ უკვე გაიცა სანდო მომსახურების მიმწოდებლის მიერ შესაბამისი სერტიფიკატი) ხელმეორედ გამოყენება კვალიფიციური ელექტრონული შტამპის სერტიფიკატის გაცემის მიზნით დაუშვებელია.

მუხლი 6. სერტიფიკატის სუბიექტისთვის გადაცემა

სანდო მომსახურების მიმწოდებლის მიერ გაცემული სერტიფიკატი გადაეცემა პირადად სუბიექტის უფლებამოსილ წარმომადგენელს, რა დროსაც დგება შესაბამისი მიღება-ჩაბარების აქტი.

მუხლი 7. სანდოობის საზღვრები

1. კვალიფიციური ელექტრონული შტამპის სერტიფიკატი შეიძლება გამოყენებულ იქნეს მხოლოდ ელექტრონულ დოკუმენტებზე კვალიფიციური ელექტრონული შტამპის შესაქმნელად. შესაბამისი დახურული გასაღები ინახება კვალიფიციური ელექტრონული შტამპის შექმნის სამუალებაზე.

2. იურიდიული პირის ავთენტიფიკაციის სერტიფიკატი შეიძლება გამოყენებულ იქნეს მხოლოდ ელექტრონულ სისტემებში იდენტიფიკაციისა და ავთენტიფიკაციისათვის, მასთან უსაფრთხო კავშირის დამყარებისა და ინფორმაციის უსაფრთხოდ გაცვლის უზრუნველყოფის მიზნით. შესაბამისი დახურული გასაღები ინახება მოწყობილობაზე, რომელიც უზრუნველყოფს გასაღების უსაფრთხოებას და დაცვას არაავტორიზებული წვდომისაგან.

3. სერტიფიკატების გაუქმების შესახებ ინფორმაცია აღირიცხება ელექტრონულ ჟურნალში არანაკლებ 10 წლის ვადით.

4. ღია გასაღების ინფრასტრუქტურის კომპონენტების ხდომილებები ინახება, სულ მცირე, 10 წლის ვადით.

მუხლი 8. სუბიექტის და წარმომადგენლის ვალდებულებები

1. სუბიექტი, რომელიც სარგებლობს კვალიფიციური ელექტრონული შტამპისა და ორგანიზაციის ავთენტიფიკაციის სერტიფიკატით, ასევე მისი წარმომადგენელი (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) ვალდებულია:

- წარმოადგინოს შინაგანაწესით მოთხოვნილი სწორი და სრულყოფილი ინფორმაცია სერტიფიკატის მისაღებად;
- სერტიფიკატში ასახული სუბიექტის ინფორმაციის ცვლილების შემთხვევაში, დროულად მ იაწოდოს ინფორმაცია სანდო მომსახურების მიმწოდებელს;
- გასაღების წყვილი/სერტიფიკატი გამოიყენოს მხოლოდ წინამდებარე დოკუმენტით მითითებული დანიშნულების შესაბამისად;
- გაეცნოს მიღებულ სერტიფიკატში მითითებულ ინფორმაციას და დროულად აცნობოს სანდო მომსახურების მიმწოდებელს გამოვლენილი უზუსტობების შესახებ;
- გაუფრთხილდეს საკუთარ დახურულ გასაღებს და არ დაუშვას მისი გამოყენება არაუფლებამოსილი პირების მიერ;
- არ ეცადოს საკუთარი დახურული გასაღების (რომელიც შეესაბამება კვალიფიციური ელექტრონული შტამპის ან ორგანიზაციის ავთენტიფიკაციის სერტიფიკატს) მოწყობილობიდან ამოღებას და გამოყენებას მის მიღმა, ნებისმიერი დანიშნულებით;
- დახურული გასაღების არასანქცირებული გამოყენების ან გამოყენებაზე საფუძვლიანი ეჭვის არსებობის შემთხვევაში, დაუყოვნებლივ დაუკავშირდეს სანდო მომსახურების მიმწოდებელს. აღნიშნული ასევე შეხება აქტივაციის მონაცემების (PIN კოდების) მოხვედრას არაუფლებამოსილი პირების ხელში;
- არ გამოიყენოს კვალიფიციური ელექტრონული შტამპის სერტიფიკატები და შესაბამისი დახურული გასაღებები სერტიფიკატების მოქმედების ვადის ამოწურვის, სერტიფიკატის გაუქმების ან/და იმ შემთხვევაში, თუ სანდო მომსახურების მიმწოდებელი მას აცნობებს კომპრომეტაციის თაობაზე;
- სერტიფიკატის შესაბამისი დახურული გასაღები გამოიყენოს მხოლოდ წინამდებარე დოკუმენტით განსაზღვრული დანიშნულებით, გასაღების მისივე კონტროლქვეშ არსებობის პირობებში;
- შინაგანაწესის შესაბამისად, სუბიექტის სახელზე გაცემული სერტიფიკატის გაუქმების საფუძვლების არსებობის შემთხვევაში, დაუყოვნებლივ დაუკავშირდეს სანდო მომსახურების მიმწოდებელს.

მუხლი 9. კონტრაპენტის ვალდებულება სერტიფიკატის სტატუსის გადამოწმების შესახებ

1. კონტრაპენტი ვალდებულია, შეამოწმოს მიღებული სერტიფიკატის სტატუსი, რომლის სამუალებითაც ჩატარებულია შესაბამისი ოპერაცია და გაეცნოს შესაბამისი სერტიფიკატის მოქმედი კანონმდებლობითა და შინაგანაწესით დადგენილ გამოყენების პირობებს.

მუხლი 10. გაუქმებული სერტიფიკატების სიის ხელმისაწვდომობა1. გაუქმებული სერტიფიკატების სია ქვეყნდება შემდეგ მისამართებზე: <http://crl.cra.ge/geoesealca.crl> (კვალიფიციური ელექტრონული შტამპის სერტიფიკატი) და <http://crl.cra.ge/geoorganizationauthentificationca.crl> (ორგანიზაციის ავთენტიფიკაციის სერტიფიკატი). სია ხელმისაწვდომია მუდმივად და უსასყიდლოდ ნებისმიერი პირისთვის, შინაგანაწესით განსაზღვრული პირობებით.

2. სერტიფიკატის სტატუსის შემოწმება ასევე შესაძლებელია, სერტიფიკატის ავტომატური შემოწმების მომსახურებით, რომელიც შეზღუდული წარმადობის პირობით, მუდმივად და უსასყიდლოდ ხელმისაწვდომია შემდეგ მისამართზე: <http://ocsp.cra.ge/ocsp>. სხვა პირობით აღნიშნული მომსახურების მიღება შესაძლებელია შინაგანაწესით დადგენილი წესით.

3. სერტიფიკატის შესახებ ინფორმაცია ხელმისაწვდომია სერტიფიკატის გაუქმების შესახებ შესაბამისი გადაწყვეტილების მიღებიდან არაუგვიანეს 60 წუთისა.

4. სერტიფიკატის ავტომატური შემოწმების მომსახურების საშუალებით გაუქმებულ სერტიფიკატებზე ინფორმაციის მიღება შესაძლებელია სერტიფიკატის გამცემი ორგანოს მიერ სერტიფიკატის გაუქმებიდან არაუმეტეს 10 წუთის შემდეგ.

მუხლი 11. კომპრომეტირება და ავარიული აღდგენა

1. სანდო მომსახურების მიმწოდებლის უსაფრთხო სისტემის კომპრომეტირების, ასევე ინფორმაციის დაზიანების ან მისი ხელმიუწვდომლობის შემთხვევაში, ავარიული აღდგენა ხდება: „ღია გასაღების ინფრასტრუქტურის კომპონენტების ხდომილებების მართვის პროცედურის“, „მონაცემთა ბაზების და პროგრამული უზრუნველყოფის სარეზერვო ასლების შექმნის პროცედურის“, „ბიზნესის უწყვეტობის გეგმისა“ და „სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს ინფორმაციული ტექნოლოგიების ინციდენტების მართვის პროცედურის“ შესაბამისად.

2. დროის აღნიშვნის მომსახურების, გაუქმებული სერტიფიკატების სიისა და სერტიფიკატის შემოწმების ავტომატური მომსახურების მიწოდება ხდება პარალელურად მონაცემთა დამუშავების ძირითადი და სარეზერვო ცენტრებიდან. ერთ-ერთი ცენტრის გამორთვის შემთხვევაში მომსახურება არ შეწყდება.

მუხლი 12. სააგენტოს მიერ სანდო მომსახურების შეწყვეტა

1. სააგენტო შექმნილია და მოქმედებს „სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს შესახებ“, საქართველოს კანონის საფუძველზე, რომელიც მას ერთ-ერთ ძირითად ფუნქციად უსაზღვრავს „ელექტრონული დოკუმენტისა და ელექტრონული სანდო მომსახურების შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული კვალიფიციური სანდო მომსახურებისა და სანდო მომსახურების მიწოდებას საქართველოს იუსტიციის მინისტრის ბრძანებით დადგენილი წესით და „კრიპტოგრაფიული გასაღებების სერტიფიკატის შექმნას, გაცემასა და

მასთან დაკავშირებული მომსახურებების გაწევას“. სააგენტოსთვის აღნიშნული ფუნქციის ჩამორთმევა შეუძლებელია საქართველოს პარლამენტის მიერ აღნიშნულ კანონში ცვლილების შეტანის გარეშე, რაც გულისხმობს აღნიშნული ცვლილების გამოქვეყნებასაც.

2. მომსახურების შეწყვეტა შესაძლებელია ქვემოთ მითითებული ერთ-ერთი ფორმით:

ა) თუ სააგენტოს ჩემოერთმევა აღნიშნული ფუნქცია და გადაცემა სხვა პირს, გადაცემის წესები დარეგულირდება ამავე კანონით, ან მის საფუძველზე გამოცემული საკანონმდებლო აქტით. თუ აღნიშნული აქტით სხვა რამ არ იქნება მითითებული, სააგენტო:

ა.ა) გაანადგურებს დროის აღმნიშვნელი ერთეულების გასაღებებს და შეწყვეტს მომსახურებას შესაბამისი შინაგანაწესის მოთხოვნების დაცვით;

ა.ბ) გადასცემს სერტიფიკატის სტატუსის შემოწმების მომსახურებას აღნიშნულ პირს;

ა.გ) გადასცემს ხდომილებათა ჟურნალს აღნიშნულ პირს.

ბ) თუ სააგენტოს აღნიშნული ფუნქცია ჩამორთმევა ამ ფუნქციის სხვა პირისთვის გადაცემის გარეშე, სააგენტო შექმნის შინაგანაწესის 88-ე მუხლის მე-5 პუნქტის შესაბამის გაუქმებული სერტიფიკატების ბოლო სიებს კვალიფიციური ელექტრონული ხელმოწერის, კვალიფიციური ელექტრონული შტამპის და დროის კვალიფიციური აღნიშვნის მომსახურების შესაბამისი ყველა სერტიფიკატისათვის, გაანადგურებს სანდო მომსახურების მიმწოდებლის უსაფრთხო სისტემების შესაბამის ყველა გასაღებს და მათ სარეზერვო ასლებს, ასევე, დროის აღმნიშვნელი ერთეულების გასაღებებს და შეწყვეტს ყოველგვარ მომსახურებას. ბოლო სიები გადაცემა სსიპ ციფრული მმართველობის სააგენტოს. კანონმდებლობით დადგენილ შემთხვევაში, სსიპ ციფრული მმართველობის სააგენტოს შეიძლება ასევე დროებით სარგებლობაში გადაცეს უსაფრთხოების აპარატურული მოდულები, პროგრამული უზრუნველყოფა და ყველა ის მონაცემი, რომელიც აუცილებელია გადაცემული პროგრამული უზრუნველყოფის შეუფერხებელი ფუნქციონირებისათვის.

3. დაინტერესებულ პირებს, საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით, შეუძლიათ გაასაჩივრონ აღნიშნული გადაწყვეტილება და მოითხოვონ მათთვის მიყენებული ზიანის ანაზღაურება. დამდგარი შესაძლო ზიანის ანაზღაურება გარანტირებულია „კვალიფიციური სანდო მომსახურების მიმწოდებლისთვის სავალდებულო ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2018 წლის 28 ივნისის N343 დადგენილებით დამტკიცებული ტექნიკური რეგლამენტის მე-4 მუხლის მე-4 პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტით.

მუხლი 13. მომსახურების გაწევის ზოგადი რეგულაცია

1. სანდო მომსახურების მიმწოდებელი მომსახურებას ეწევა საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

2. კვალიფიციური სანდო მომსახურების მიწოდება ექვემდებარება პერიოდულ აუდიტს „ელექტრონული დოკუმენტის და ელექტრონული სანდო მომსახურების შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი წესით.

3. დავები უნდა გადაწყდეს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

4. სანდო მომსახურების მიმწოდებელი სუბიექტებისა და კონტრაქტების მიმართ პასუხისმგებელია მხოლოდ მის მიერ პირდაპირი ზიანის მიყენების შემთხვევაში, საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილ ფარგლებში. დაინტერესებული პირებისათვის ზიანის ანაზღაურება ხდება საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

5. სერტიფიკატში მითითებული მონაცემები ითვლება საჯაროდ.

6. კომერციულ საიდუმლოებასა და პერსონალურ მონაცემებთან დაკავშირებული საკითხები მოწესრიგებულია საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

7. სანდო მომსახურების მიმწოდებელი სულ მცირე 7 წლის განმავლობაში ინახავს განაცხადის რეგისტრაციის შესახებ ინფორმაციას.
8. სანდო მომსახურების მიმწოდებელი ვალდებულია, არანაკლებ 15 წლის ვადით შეინახოს:
 - ა) პირის იდენტიფიცირებასთან დაკავშირებული ინფორმაცია;
 - ბ) კვალიფიციური სანდო მომსახურების მიწოდებასთან დაკავშირებული პროცედურების მიხედვით არსებული ჩანაწერები.